

**FACTORS RELATED TO ROLE PERFORMANCE IN
OCCUPATIONAL DISEASE PREVENTION OF NURSES
IN HEALTH CENTERS, DEPARTMENT OF HEALTH,
BANGKOK METROPOLITAN ADMINISTRATION**

SIRIWAN SUAMAPANAO

**A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIREMENTS FOR
THE DEGREE OF MASTER OF SCIENCE (PUBLIC HEALTH)
MAJOR IN PUBLIC HEALTH NURSING
FACULTY OF GRADUATE STUDIES
MAHIDOL UNIVERSITY**

2006

ISBN 974-04-7323-7

COPYRIGHT OF MAHIDOL UNIVERSITY

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับบทบาทในการป้องกันโรคจากการประกอบอาชีพของพยาบาลศูนย์บริการสาธารณสุข
สำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร (FACTORS RELATED TO ROLE PERFORMANCE IN
OCCUPATIONAL DISEASE PREVENTION OF NURSES IN HEALTH CENTER, DEPARTMENT
OF HEALTH, BANGKOK METROPOLITAN ADMINISTRATION)

ศิริวรรณ เสือมาพะเนา 4437130 PPH/ M

วท.ม. สาธารณสุขศาสตร์ สาขาวิชาเอกพยาบาลสาธารณสุข

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์: สุรินทร์ กลัมพากร, Ph.D., วันเพ็ญ แก้วปาน, Dr. P.H., ขวัญใจ อำนาศัตย์ชื้อ,
Ph.D.

บทคัดย่อ

การวิจัยเชิงพรรณานี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานในการป้องกัน
โรคจากการประกอบอาชีพ ของพยาบาลศูนย์บริการสาธารณสุข สำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างเป็น
พยาบาลที่ปฏิบัติงานในตำแหน่งเยี่ยมบ้าน จำนวน 149 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้แก่
แบบสอบถาม ได้รับแบบสอบถามคืนทั้งหมด 149 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 86 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติพรรณนา
ได้แก่ จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติวิเคราะห์ ได้แก่ Chi-square สัมประสิทธิ์
สหสัมพันธ์เพียร์สัน และสถิติวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณแบบขั้นตอน

ผลการวิจัยพบว่าพยาบาลของศูนย์บริการสาธารณสุข มีการรับรู้บทบาทการในการปฏิบัติงานป้องกันโรค
จากการประกอบอาชีพ อยู่ในระดับปานกลาง ($M = 3.57$, $S.D. = 0.88$) ในขณะที่มีบทบาทในการป้องกันโรค
จากการประกอบอาชีพ อยู่ในระดับต่ำ ($M = 1.96$, $S.D. = 0.84$) ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานในการ
ป้องกันโรคจากการประกอบอาชีพ คือ นโยบายและการบริหาร, ความรับผิดชอบ, สภาพการทำงาน และความรู้ใน
เรื่องโรคจากการประกอบอาชีพ ซึ่งปัจจัยต่างๆเหล่านี้สามารถร่วมกันทำนายการปฏิบัติงานป้องกันโรคจากการ
ประกอบอาชีพ ได้ถึงร้อยละ 28

ผลการศึกษานี้ควรนำไปเป็นแนวทางในการส่งเสริมบทบาทของพยาบาลอนามัยชุมชนในการปฏิบัติงาน
ป้องกันโรคจากการประกอบอาชีพ โดยสำนักอนามัย ควรมีการพัฒนาเพื่ออธิบายบทบาทหน้าที่ในการปฏิบัติงาน
ป้องกันโรคจากการประกอบอาชีพ และควรมีการส่งเสริมนโยบายและทรัพยากรเพื่อรองรับการปฏิบัติงานในการ
ป้องกันโรคจากการประกอบอาชีพต่อไป

113 หน้า. ISBN 974-04-7323-7

FACTORS RELATED TO ROLE PERFORMANCE IN OCCUPATIONAL DISEASE PREVENTION OF NURSES IN HEALTH CENTERS, DEPARTMENT OF HEALTH, BANGKOK METROPOLITAN ADMINISTRATION

SIRIWAN SUAMAPANAO 4437130 PPH/M

M.Sc. (PUBLIC HEALTH) MAJOR IN PUBLIC HEALTH NURSING

THESIS ADVISORS: SURINTORN KALAMPAKORN, Ph.D., WONPEN KAEWPAN, Dr.P.H., KWANJAI AMNATSATSUE, Ph.D.

ABSTRACT

This descriptive research aimed to explore factors related to preventing occupational illness by nurses working in community. Knowledge related to occupational illness, motivation factors (recognition, work itself, responsibility, advancement, and growth), hygiene factors (policy and administration, interpersonal relation, and working condition) role perception and role performance in preventing occupational illness were examined from 149 nurses working in public health centers in Bangkok by using self-administrative questionnaire. Descriptive statistics and multiple regression analysis were used for data analysis.

Results showed that nurses had role perception in preventing occupational illnesses at moderate level ($M = 3.57$, $SD = 0.88$), while the performed role at low level ($M = 1.96$, $SD = 0.84$). Factors related to performed role of illnesses were recognition, work itself, responsibility, advancement, and growth), hygiene factors (policy and administration, responsibility, working condition, and knowledge of occupational disease prevention. Altogether these factors could explain 28 % of variance in role performance in occupational disease prevention.

The findings suggest that to ensure the health and safety of informal workers working in community, the roles of community health nurses in preventing occupational illness should be enhanced. Public health center should develop roles in preventing occupational illness. Administration and resources to support the occupational health services in community should also be provided.

KEY WORDS: OCCUPATIONAL HEALTH SERVICE / COMMUNITY NURSE

113 P. ISBN 974-04-7323-7